

انعکاس اندیشه های خیامی در اشعار علی محمود طه مصری

علیرضا حسینی^۱، ابوالفضل رحمنی^۲، محمد غفوری فر^۳

۱-عضو هیئت علمی گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه کوثر بجنورد

۲-مدرس مدعو دانشگاه کوثر بجنورد

۳-عضو هیئت علمی گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه کوثر بجنورد

چکیده

بدون شک شهرت و محبوبیت حکیم عمر خیام در جهان عرب بویژه مصر فراتر از هر شاعر ایرانی دیگر است. اندیشه های فلسفی و اپیکوری خیام، اندیشمندان و شاعران زیادی را در جهان عرب تحت تأثیر خود قرار داده است، علی محمود طه یکی از شاعران مصری برجسته انجمن آپولو که خود مترجم رباعیات خیام بود در اشعار خود در مفاهیمی چون: حیرت در خلقت و هستی، لذت طلبی، شکایت از روزگار، شک و بدبینی، غنیمت شمردن فرصت و یادآوری مرگ از این شاعر نامی ایرانی متأثر شده است. پژوهش حاضر به روش توصیفی - تحلیلی و با تکیه بر دیوان شعر طه، در صدد کشف زوایای ارتباط و ابعاد این تأثیرپذیری از منظر مکتب ادبیات تطبیقی فرانسوی است. حاصل این پژوهش نشان می دهد که ترجمه عربی رباعیات خیام یکی از عوامل مهم و دخیل در آشنایی علی محمود طه با افکار خیامی بوده و این تأثیرپذیری در قصیده هایی چون «کأس الخیام»، «الله و الشاعر»، «الملاح التائه»، «صخرة الملتقی» و «خمرة الآلهة» نمود بیشتری دارد، لذا رویدادهای و حوادث جامعه و زندگی شخصی آنان از عوامل مهم بوجود آمدن چنین نگرش عمیق در آنان بوده است.

واژگان کلیدی: علی محمود طه، ادبیات تطبیقی، خیام، معمای هستی، مرگ اندیشی.